

Dychotomie kwantowe a termodynamika układów koherentnych

Kamil Korzekwa

*Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej
Uniwersytet Jagielloński*

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Fundacja na rzecz
Nauki Polskiej

TEAM-NET

Spis treści

I. Zarys

II. Formalizm

1. Testowanie hipotez kwantowych
2. Dychotomie kwantowe
3. Termodynamika kwantowa
4. Formalne postawienie problemu

III. Wyniki

1. Optymalne współczynniki konwersji
2. Optymalne protokoły termodynamiczne
3. Koherentny rezonans zasobowy
4. Konwersja splątania dwucząstkowego

IV. Perspektywy

Patryk Lipka-Bartosik
University of Geneva

Marco Tomamichel
National University of Singapore

Christopher Chubb
ETH Zurich

Joe Renes
ETH Zurich

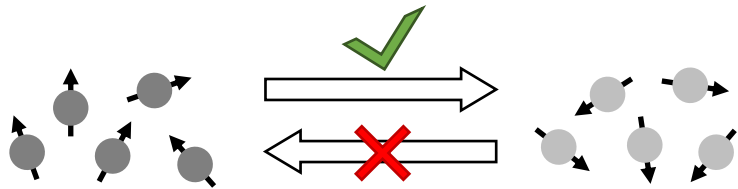
Zarys

Termodynamika
kwantowa

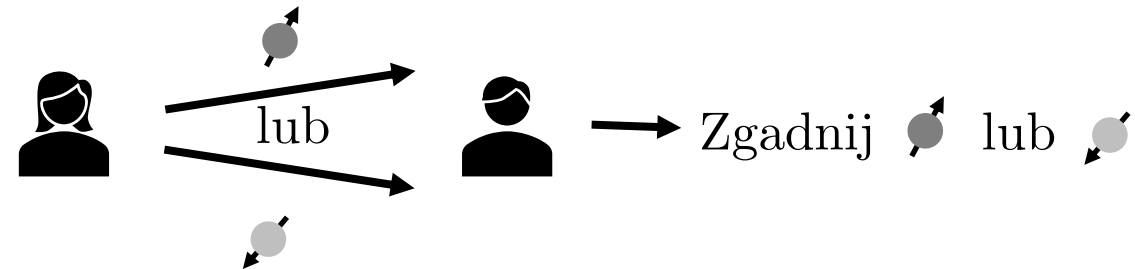
Dychotomie
kwantowe

Teoria
kwantowej informacji

Problem: transformacje termodynamiczne
między stanami nierównowagowymi

Problem: Testowanie hipotez kwantowych

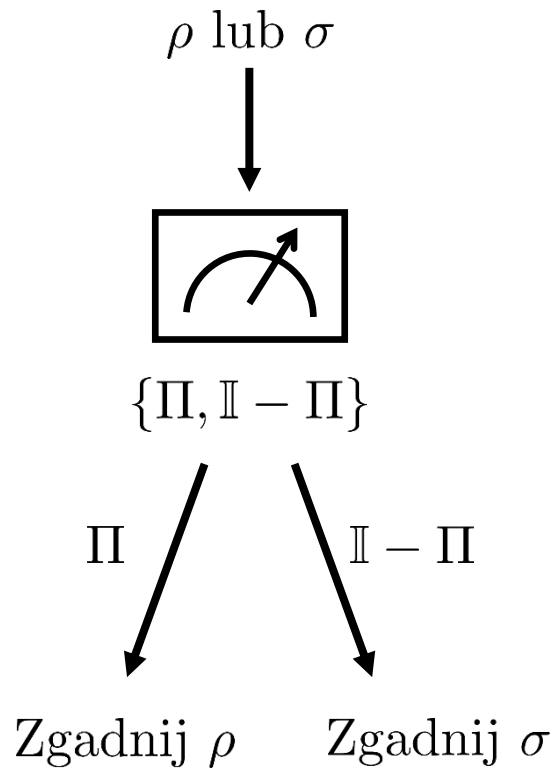

- **Koherentna:** superpozycje stanów własnych energii
- **Asymptotyczna:** liczba układów $n \rightarrow \infty$

Quantum dichotomies and coherent thermodynamics beyond first-order asymptotics

Formalizm

Testowanie hipotez kwantowych

		Przygotowano	
		ρ	σ
Zgadłeś	ρ	Sukces $p_I = \text{Tr}(\Pi\rho)$	Błąd II rodzaju $\epsilon_{II} = \text{Tr}(\Pi\sigma)$
	σ	Błąd I rodzaju $\epsilon_I = 1 - \text{Tr}(\Pi\rho)$	Sukces $p_{II} = 1 - \text{Tr}(\Pi\sigma)$

Optymalny błąd II rodzaju przy zadanym błędzie I rodzaju

$$\beta_x(\rho||\sigma) := \min_{\Pi} \{\epsilon_{II} \mid \epsilon_I = x\}$$

Dychotomie kwantowe

Dychotomia kwantowa: (ρ, σ)

Porządek Blackwella: $(\rho_1, \sigma_1) \succ (\rho_2, \sigma_2) \iff \exists \mathcal{E} : \mathcal{E}(\rho_1) = \rho_2 \text{ and } \mathcal{E}(\sigma_1) = \sigma_2$

Porządek przybliżony: $(\rho_1, \sigma_1) \succ_{(\epsilon_\rho, \epsilon_\sigma)} (\rho_2, \sigma_2) \iff \exists \mathcal{E} : \delta(\mathcal{E}(\rho_1), \rho_2) \leq \epsilon_\rho \text{ and } \delta(\mathcal{E}(\sigma_1), \sigma_2) \leq \epsilon_\sigma$

Związek między dychotomiami a testowaniem hipotez

$$[\rho_1, \sigma_1] = [\rho_2, \sigma_2] = 0 \quad *$$

$$\forall_{x \in (\epsilon_\rho, 1)} \beta_x(\rho_1 \| \sigma_1) \leq \beta_{x-\epsilon_\rho}(\rho_2 \| \sigma_2) + \epsilon_\sigma$$

$$\Updownarrow$$

$$(\rho_1, \sigma_1) \succ_{(\epsilon_\rho, \epsilon_\sigma)} (\rho_2, \sigma_2)$$

$$\tilde{\beta}_x(\rho \| \sigma) = \beta_x(\mathcal{D}_\sigma(\rho) \| \sigma)$$

$\mathcal{D}_\sigma$: defazowanie w bazie własnej σ

$$[\rho_1, \sigma_1] \neq 0, \quad [\rho_2, \sigma_2] = 0$$

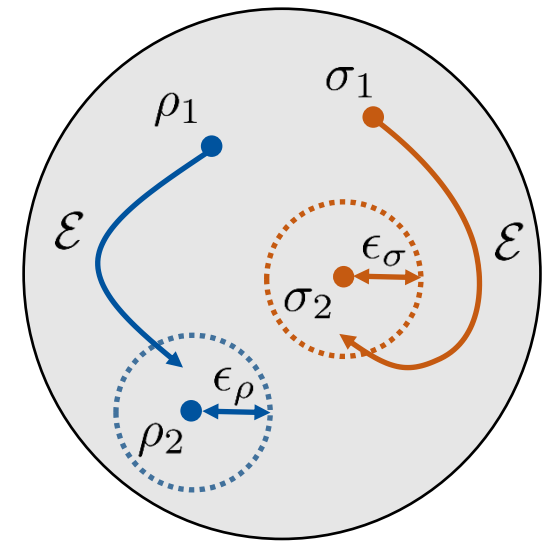
$$\forall_{x \in (\epsilon_\rho, 1)} \beta_x(\rho_1 \| \sigma_1) \leq \beta_{x-\epsilon_\rho}(\rho_2 \| \sigma_2) + \epsilon_\sigma$$

$$\Uparrow$$

$$(\rho_1, \sigma_1) \succ_{(\epsilon_\rho, \epsilon_\sigma)} (\rho_2, \sigma_2)$$

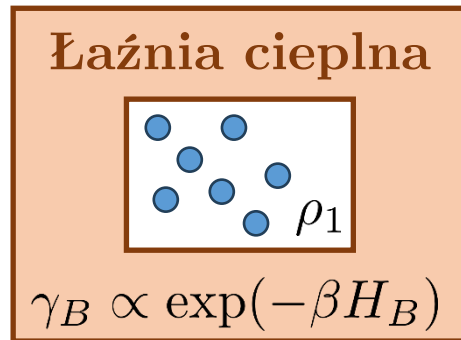
$$\Uparrow$$

$$\forall_{x \in (\epsilon_\rho, 1)} \tilde{\beta}_x(\rho_1 \| \sigma_1) \leq \tilde{\beta}_{x-\epsilon_\rho}(\rho_2 \| \sigma_2) + \epsilon_\sigma$$

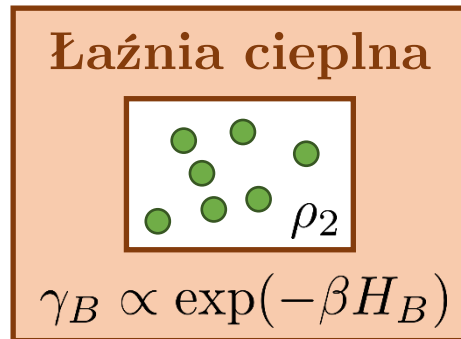

*J. Math. Phys. **57**, 122202 (2016)

Termodynamika kwantowa

↓ Oddziaływanie
zachowujące
energię

Formalizm operacji termicznych*

$$\rho_1 \xrightarrow{\text{TO}} \rho_2 \iff \rho_2 = \text{Tr}_{B'} (U (\rho_1 \otimes \gamma_B) U^\dagger)$$

$$\text{gdzie } [U, H \otimes \mathbb{I}_B + \mathbb{I} \otimes H_B] = 0$$

Przybliżone operacje termiczne**

$$\rho_1 \xrightarrow[\text{TO}]{\epsilon} \rho_2 \iff \rho_1 \xrightarrow{\text{TO}} \tilde{\rho}_2 \text{ and } \delta(\tilde{\rho}_2, \rho_2) \leq \epsilon$$

Stan termiczny układu: $\gamma \propto \exp(-\beta H)$

*Nat. Commun. **4**, 2059 (2013)

Quantum **2, 108 (2018)

Termodynamika kwantowa

Związek między transformacjami termodynamicznymi, dychotomiami, a testowaniem hipotez

Stany niekoherentne: $[\rho_1, \gamma] = [\rho_2, \gamma] = 0^*$

Końcowy stan niekoherentny: $[\rho_2, \gamma] = 0$

$$\rho_1 \xrightarrow[\text{TO}]{\epsilon} \rho_2$$

$$\Updownarrow$$

$$(\rho_1, \gamma) \succ_{(\epsilon, 0)} (\rho_2, \gamma)$$

$$\Updownarrow$$

$$\forall_{x \in (\epsilon, 1)} \beta_x(\rho_1 \| \gamma) \leq \beta_{x-\epsilon}(\rho_2 \| \gamma)$$

$$\forall_{x \in (\epsilon, 1)} \beta_x(\rho_1 \| \gamma) \leq \beta_{x-\epsilon}(\rho_2 \| \gamma)$$

$$\Uparrow$$

$$\rho_1 \xrightarrow[\text{TO}]{\epsilon} \rho_2$$

$$\Uparrow$$

$$\forall_{x \in (\epsilon, 1)} \tilde{\beta}_x(\rho_1 \| \gamma) \leq \tilde{\beta}_{x-\epsilon}(\rho_2 \| \gamma)$$

*Int. J. Theor. Phys. 39, 2717 (2000)

Formalne postawienie problemu

Optymalny współczynnik konwersji $R_n^*(\epsilon_n)$ to największe R_n takie że:

$$(\rho_1^{\otimes n}, \sigma_1^{\otimes n}) \succeq_{(\epsilon_n, 0)} (\rho_2^{\otimes R_n n}, \sigma_2^{\otimes R_n n}).$$

Cel: Znaleźć asymptotyczne zachowanie $R_n^*(\epsilon_n)$ dla $[\rho_2, \sigma_2] = 0$ w różnych reżimach błędów.

W wyniku tego otrzymamy także optymalne współczynniki konwersji dla:

Termodynamiki

$$(\sigma_1 = \sigma_2 = \gamma)$$

$$\rho_1^{\otimes n} \xrightarrow[\text{TO}]{\epsilon} \rho_2^{R_n n}$$

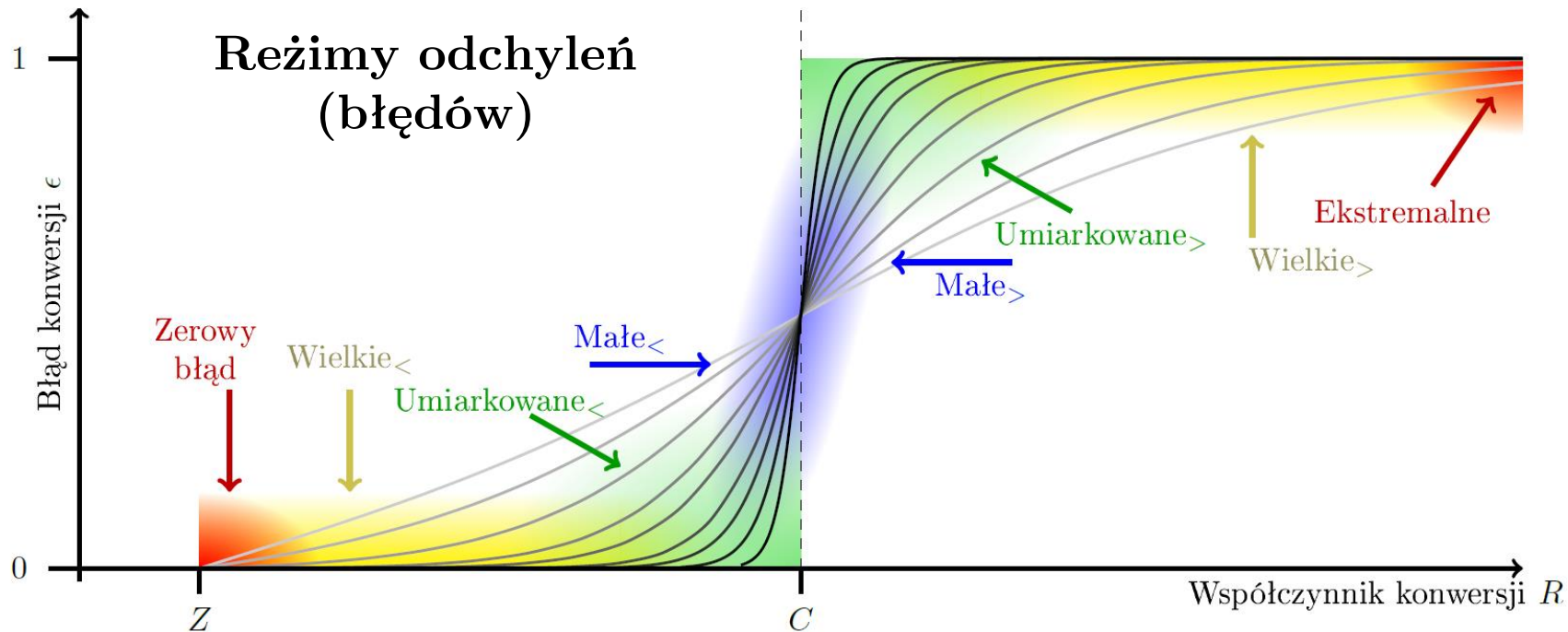
Splątania

$$(\rho_i = \text{Tr}_B(|\psi_i^{AB}\rangle\langle\psi_i^{AB}|) \text{ oraz } \sigma_1 = \sigma_2 \propto \mathbb{I})$$

$$|\psi_1^{AB}\rangle^{\otimes n} \xrightarrow[\text{LOCC}]{\epsilon} |\psi_2^{AB}\rangle^{R_n n}$$

Wyniki

Optymalne współczynniki konwersji

Idea

Udowodnić, że z dokładnością do wyrazów asymptotycznych drugiego rzędu mamy:

$$\tilde{\beta}_x(\rho^{\otimes n} \parallel \sigma^{\otimes n}) \approx \beta_x(\rho^{\otimes n} \parallel \sigma^{\otimes n})$$

Reżim	Błąd ϵ_n	Współczynnik R_n	Dokładne R_n ?
Zerowy błąd	Zero	Twierdzenie 7	Nie
Wielkie _{<}	$\rightarrow 0$ eksponencjalnie	Twierdzenie 5	Nie
Umiarkowane _{<}	$\rightarrow 0$ subeksponencjalnie	Twierdzenie 4	Tak
Małe _{<}	Stały, < 0.5	Twierdzenie 3	Tak

Reżim	Błąd ϵ_n	Współczynnik R_n	Dokładne R_n ?
Małe _{>}	Stały, > 0.5	Twierdzenie 3	Tak
Umiarkowane _{>}	$\rightarrow 1$ subeksponencjalnie	Twierdzenie 4	Tak
Wielkie _{>}	$\rightarrow 1$ eksponencjalnie	Twierdzenie 6	Tak
Ekstremalne	$\rightarrow 1$ supereksponencjalnie	Twierdzenie 8	Tak

*arXiv:2303.05524

Reżim małych odchyleń

Optymalny współczynnik konwersji termodynamicznej
ze stanów koherentnych w niekoherentne

$$R_n^*(\epsilon) \simeq \frac{D(\rho_1 \parallel \gamma) + \sqrt{V(\rho_1 \parallel \gamma)/n} \cdot S_{1/\xi}^{-1}(\epsilon)}{D(\rho_2 \parallel \gamma)}$$

Nierównowagowa energia swobodna: $D(\rho \parallel \gamma) := (\text{Tr} \rho (\log \rho - \log \gamma))$

Fluktuacje energii swobodnej $V(\rho \parallel \gamma) := \text{Tr} \left(\rho (\log \rho - \log \gamma)^2 \right) - D(\rho \parallel \gamma)^2$

Funkcja odwrotna
rozkładu półtoranormalnego*: $S_\nu^{-1}(\epsilon) = \inf_{x \in (\epsilon, 1)} \sqrt{\nu} \Phi^{-1}(x) - \Phi^{-1}(x - \epsilon)$

Parametr odwracalności: $\xi := \frac{V(\rho_1 \parallel \gamma)}{D(\rho_1 \parallel \gamma)} \bigg/ \frac{V(\rho_2 \parallel \gamma)}{D(\rho_2 \parallel \gamma)}$

*arXiv:2303.05524

Optymalne protokoły termodynamiczne

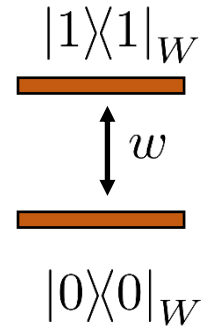
Wykonywanie pracy

Ilość ϵ -deterministycznej pracy jaką może wykonać układ $\rho^{\otimes n}$ to maksymalne w , takie że:

$$\rho^{\otimes n} \otimes |0\rangle\langle 0|_W \xrightarrow{\text{TO}} |1\rangle\langle 1|_W$$

Wynik uzyskany z naszej analizy:

$$\frac{\beta w}{n} \simeq D(\rho \| \gamma) + \sqrt{\frac{V(\rho \| \gamma)}{n}} \Phi^{-1}(\epsilon)$$

Resetowanie pamięci

Ilość pracy potrzebna do zresetowania stanu $\rho^{\otimes n}$ to minimalne w , takie że:

$$\rho^{\otimes n} \otimes |0\rangle\langle 0|_W \xrightarrow{\text{TO}} |0\rangle\langle 0|^{\otimes n} \otimes |1\rangle\langle 1|_W$$

Wynik uzyskany z naszej analizy:

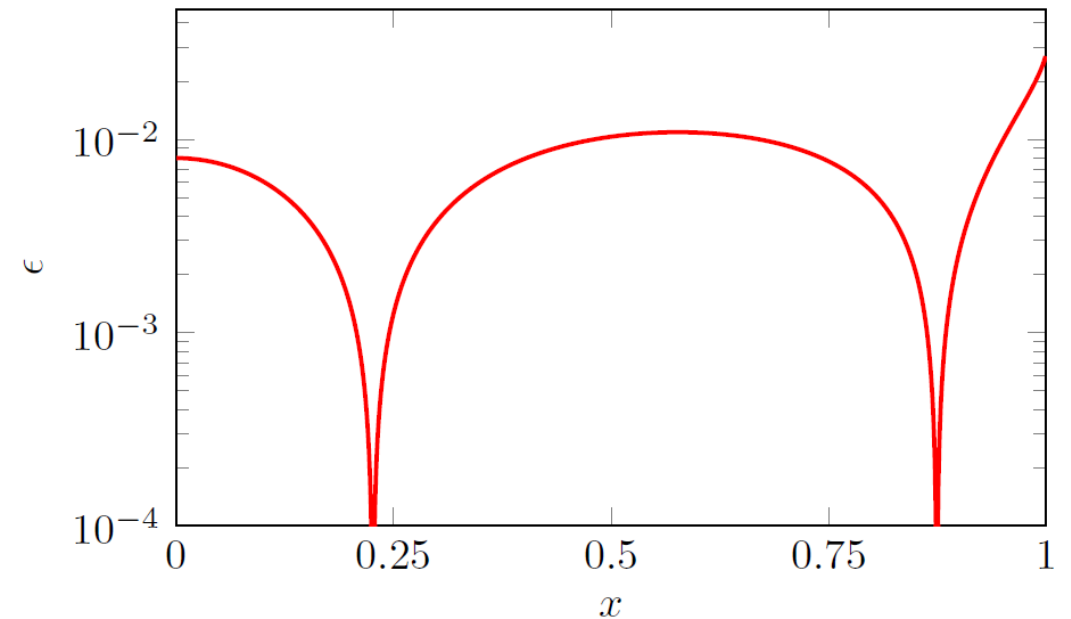
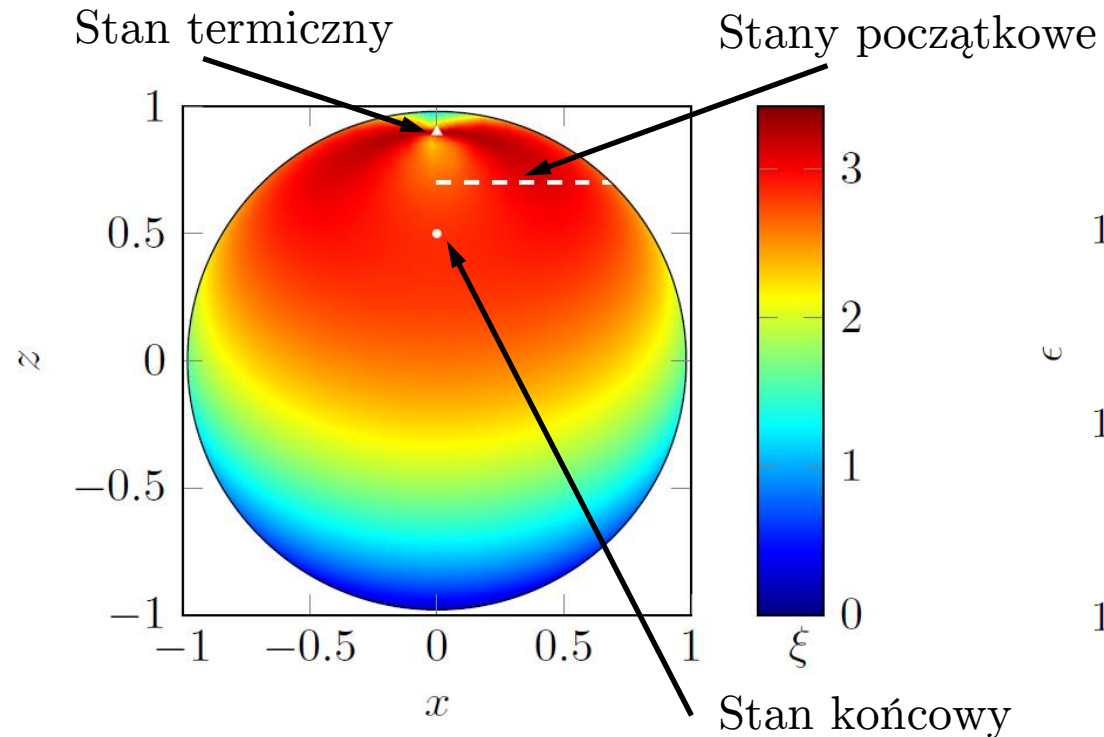
$$\frac{\beta |w|}{n} \simeq S(\rho) - \sqrt{\frac{V(\rho \| \mathbb{I})}{n}} \Phi^{-1}(\epsilon)$$

Φ^{-1} : Funkcja odwrotna standardowego rozkładu normalnego

Rezonans zasobowy

Koherentny rezonans:

$$R_n^*(\epsilon) \simeq \frac{D(\rho_1 \parallel \gamma) + \sqrt{V(\rho_1 \parallel \gamma)/n} \cdot S_{1/\xi}^{-1}(\epsilon)}{D(\rho_2 \parallel \gamma)} \quad \xRightarrow{\xi=1} \quad R_n^*(0) \simeq \frac{D(\rho_1 \parallel \gamma)}{D(\rho_2 \parallel \gamma)}$$

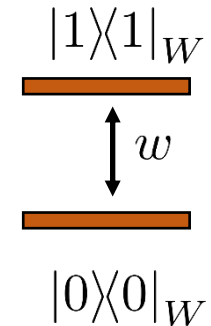

Rezonans zasobowy

Rezonans wspomagany pracą:

Zamiast $\rho_1^{\otimes n} \xrightarrow{\text{TO}} \rho_2^{Rn}$ z optymalnym R , co w przypadku braku rezonansu prowadzi do dyssypacji energii swobodnej, możemy spróbować:

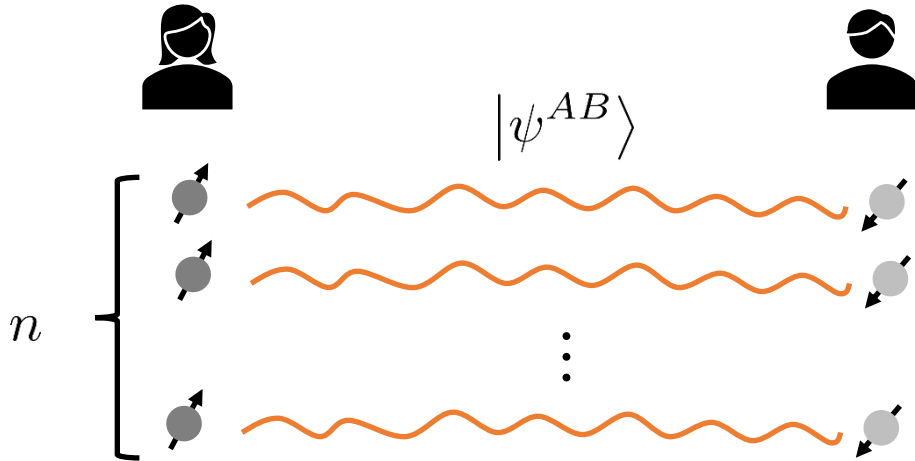
$$\rho_1^{\otimes n} \otimes |0\rangle\langle 0|_W \xrightarrow{\text{TO}} \rho_2^{\tilde{R}n} \otimes |1\rangle\langle 1|_W$$

$$\tilde{R} = V(\rho_1 \| \gamma) / V(\rho_2 \| \gamma) \qquad \frac{w}{n} = \frac{1}{\beta} \left(D(\rho_1 \| \gamma) - \frac{V(\rho_1 \| \gamma)}{V(\rho_2 \| \gamma)} D(\rho_2 \| \gamma) \right)$$

Współczynnik konwersji jest wtedy co prawda mniejszy, ale całkowicie unikamy dyssypacji energii swobodnej wykonując pracę.

Konwersja splątania dwucząstkowego

$$|\psi_1^{AB}\rangle^{\otimes n} \xrightarrow[\text{LOCC}]{\epsilon} |\psi_2^{AB}\rangle^{R_n n}$$

Wszystkie otrzymane wyniki możemy także zastosować do tego problemu, np. :

$$R_n^*(\epsilon) \simeq \frac{S(\rho_1^A) + \sqrt{V(\rho_1^A)/n} \cdot S_{1/\xi}^{-1}(\epsilon)}{S(\rho_1^A)}$$

Zredukowany stan podukładu:

$$\rho^A := \text{Tr}_B |\psi^{AB}\rangle\langle\psi^{AB}|$$

Entropia splątania:

$$S(\rho^A) := -\text{Tr} \rho^A \log \rho^A$$

Fluktuacje entropii splątania:

$$V(\rho^A) := \text{Tr} \left(\rho^A (\log \rho^A)^2 \right) - S(\rho^A)^2$$

Parametr odwracalności:

$$\xi := \frac{V(\rho_1^A)}{S(\rho_1^A)} \bigg/ \frac{V(\rho_2^A)}{S(\rho_2^A)}$$

Perspektywy

- Wykorzystać podejście testowania hipotez by zanalizować konwesje termodynamiczne skorelowanych układów (wyjść poza założenie i.i.d.).
- Zbadać dokładną postać optymalnych protokołów termodynamicznych w różnych reżimach.
- Uogólnić wyniki tak, by uwzględnić także niekomutujące dychotomie początkowe.
- Uogólnić rozważania z dychotomii na multichotomie.
- Znaleźć analog rezonansu zasobowego w tradycyjnym sformułowaniu termodynamiki.
- Poszukać rezonansu w innych teoriach zasobów.

Więcej szczegółów:
arXiv:2303.05524 (2023)

Dziękuję za uwagę!